

กรมการปกครอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ผ่าน 7 ภาควิชา

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครองขับเคลื่อนโครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน หรือ “CAST” (Change Agent for Strategic Transformation) ปี ๒๕๖๘ โดยใช้หลักการทำงานตามศาสตร์พระราชาราชของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร คือ ๓ ระดับ ๕ กลไก และ ๗ ภาควิชา โดยนำเอาสิ่งที่ได้จากภาควิชาการมาประยุกต์ ถ่ายทอด และดำเนินการภายใต้กลไกการทำงานของผู้นำระดับอำเภอ คือ นายอำเภอ บูรณาการร่วมกับภาควิชา (Partnership) หรือทีมอำเภอ ประกอบด้วย ๑๐ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑. นายอำเภอ ๒. ปลัดอำเภอ ๓. ตัวแทนผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตำแหน่ง ๔. ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ๕. ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ ๖. ผู้นำภาคศาสนา ๗. ผู้นำภาคประชาชน ๘. ผู้นำภาควิชาการ ๙. ผู้นำภาคเอกชน และ ๑๐. หัวหน้าศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต้นแบบหรือผู้แทน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การทำงานของส่วนราชการเกิดการมีส่วนร่วมกับ ๗ ภาควิชา อันประกอบด้วย ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคสื่อมวลชน ในการช่วยกันกำหนดกิจกรรมการพัฒนา หรือ กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลต่อการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง การปรับเปลี่ยนค่านิยมให้เสียสละ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และเกิดประโยชน์สูงสุดในการแลกเปลี่ยนความคิดของคนในสังคม ดังที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงสอนจากการถอดบทเรียนหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนตาม ๔ กระบวนการ คือ “ร่วมพูดคุย ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับประโยชน์”

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

การสร้างการมีส่วนร่วมของโครงการฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย ๗ ภาควิชา ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคสื่อมวลชน ซึ่งกำหนดกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๑๐ คน ต่อ ๑ อำเภอ ดังนี้

๑. นายอำเภอ
๒. ปลัดอำเภอ
๓. ตัวแทนผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
๕. ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ
๖. ผู้นำภาคศาสนา
๗. ผู้นำภาคประชาชน
๘. ผู้นำภาควิชาการ
๙. ผู้นำภาคเอกชน
๑๐. หัวหน้าศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต้นแบบหรือผู้แทน

ผลที่ได้จากการมีส่วนร่วม

๑. การทำงานของภาคราชการในพื้นที่อำเภอ มีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในแต่ละด้านของการพัฒนา และพร้อมที่จะเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เกิดความยั่งยืน
๒. ภาคีเครือข่ายได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเครือข่ายในการทำงานเป็นทีม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการทำงานร่วมกันในปัจจุบัน รวมถึงการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดี แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกันทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนภารกิจของภาคราชการในพื้นที่อำเภอ
๓. ภาคีเครือข่ายได้รับการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทรงงานและการพัฒนาประเทศ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และนำมาปรับใช้ในการร่วม “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้แก่ประชาชนในพื้นที่
๔. ภาคีเครือข่ายมีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับไปขยายผลในการสร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์
๕. ภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันสะท้อนปัญหาและสร้างแนวทางการแก้ไขที่สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ ตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในหลายมิติ อาทิ มิติด้านที่อยู่อาศัย มิติด้านน้ำดื่ม/น้ำใช้ มิติด้านการศึกษา มิติด้านรายได้และอาชีพ มิติด้านกลุ่มเปราะบาง มิติความปลอดภัย มิติความเดือดร้อนที่แก้ไขด้วยตนเองได้ และมิติด้านความเดือดร้อนที่ไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเอง

ผลการมีส่วนร่วมสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

สืบเนื่องจากโครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๖๘ หรือ “CAST” (Change Agent for Strategic Transformation) ซึ่งเป็นการสร้างภาคีเครือข่าย ๗ ภาคี ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคสื่อสารมวลชน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภารกิจของส่วนราชการระดับอำเภอในรูปแบบทีมอำเภอแล้วนั้น ก็ยังได้นำเอาหลักวิชาการในการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และแปลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้หลักการทรงงาน และการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร เพื่อ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้แก่พี่น้องประชาชน ซึ่งจากผลของโครงการฯ ดังกล่าว ส่งผลให้กรมการปกครองเล็งเห็นถึงความสำคัญ และได้ปรับปรุงแนวทางการพัฒนากระบวนการของอำเภอให้มีประสิทธิภาพขึ้น ดังนี้

๑. การดำเนินงานของอำเภอให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมพูดคุย ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์ สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานโดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดความเข้าใจความต้องการของประชาชนจากฐานล่างขึ้นสู่บน (Bottom Up)

๒. กำหนดให้อำเภอขับเคลื่อน “โครงการหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village)” ซึ่งเป็นการนำภาคีเครือข่ายที่ได้เข้ารับการศึกษาดูงานโครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๖๘ ได้ลงสู่สนามการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน อย่างเป็นทางการกำหนดกิจกรรม “หมู่บ้านพัฒนายั่งยืน”

๓. การดำเนินงานตามภารกิจของอำเภอให้แชร์ประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (Beat Practice) โดยกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำช่องทางรายงานผล และแชร์ประสบการณ์ผ่านรูปแบบออนไลน์ ระบบ <https://moiwarroom.dopa.go.th> โดยในไตรมาสที่ ๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้มียอดการรายงานผล “โครงการหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village)” และโครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน รวมกว่า ๑,๑๐๙,๑๙๓ รายการ

ภาคผนวก

ระบบ MOI WAR ROOM สำหรับเข้ารับชม ผลการดำเนินการ >> <https://moiwarroom.dopa.go.th>

